

ISOLAHDENTIE 6 AK 1142 LUONTOKARTOITUS 2025

RAPORTTI

Vaasan kaupunki, kaavoitus

22.9.2025

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
1. SELVITYSALUE	4
1.1. Sijainti.....	4
1.2. YLEISKUVAUS	8
1.3. MAAPERÄ	9
1.4. VALUMA-ALUEET	10
2. MAASTOSELVITYS	11
2.1. LÄHTÖTIEDOT.....	11
2.2. MAASTOKARTOITUKSET 2025	12
2.3. EPÄVARMUUSTEKIJÄT	12
3. TULOKSET	13
3.1. LEPAKOT	13
3.2 LIITO-ORAVA	16
3.3 PESIMÄLINNUSTO.....	17
4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN.....	19
5. LÄHTEET	20

Päiväys:	22.9.2025
Raportin laadinta:	Mikaela Honkala, Vaasan kaupunki © 2025
Kuvat:	Mikaela Honkala
Kartat:	Vaasan kaupunki, kaavoitus © 2025

JOHDANTO

Isolahdentie 6:n suunnittelualueeseen kuuluu yksi tontti ja osa sen viereisestä suojaviheralueesta. Kaavamuutoksen ak1142 tarkoituksena on muuttaa tontin käyttötarkoitus asumisesta liiketoimintaan ja asumiseen. Tavoitteena on mahdollistaa rakennuksen ja tontin omistavan eläinsuojeluyhdistyksen toiminta tontilla.

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, johon kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §).

Lisäksi Euroopan unionin luontodirektiivillä (92/43/ETY) ja lintudirektiivillä (79/409/ETY) on luontoarvojen selvittämiseen ohjaava vaikutus maankäytön suunnittelun yhteydessä. Direktiivien tavoitteita on kirjattu luonnonsuojelulakiin sekä metsä- ja vesilakiin.

Alueen maastokäyntien yhteydessä vuonna 2025 selvitysalue arvioitiin pienialaiseksi asemakaava-alueeksi. Arvion perusteena on selvitysalueen sijainti rakennetulla alueella, suunnittelualueen pieni kokonaispinta-ala sekä suunnitellun kaavamuutoksen vähäisyys.

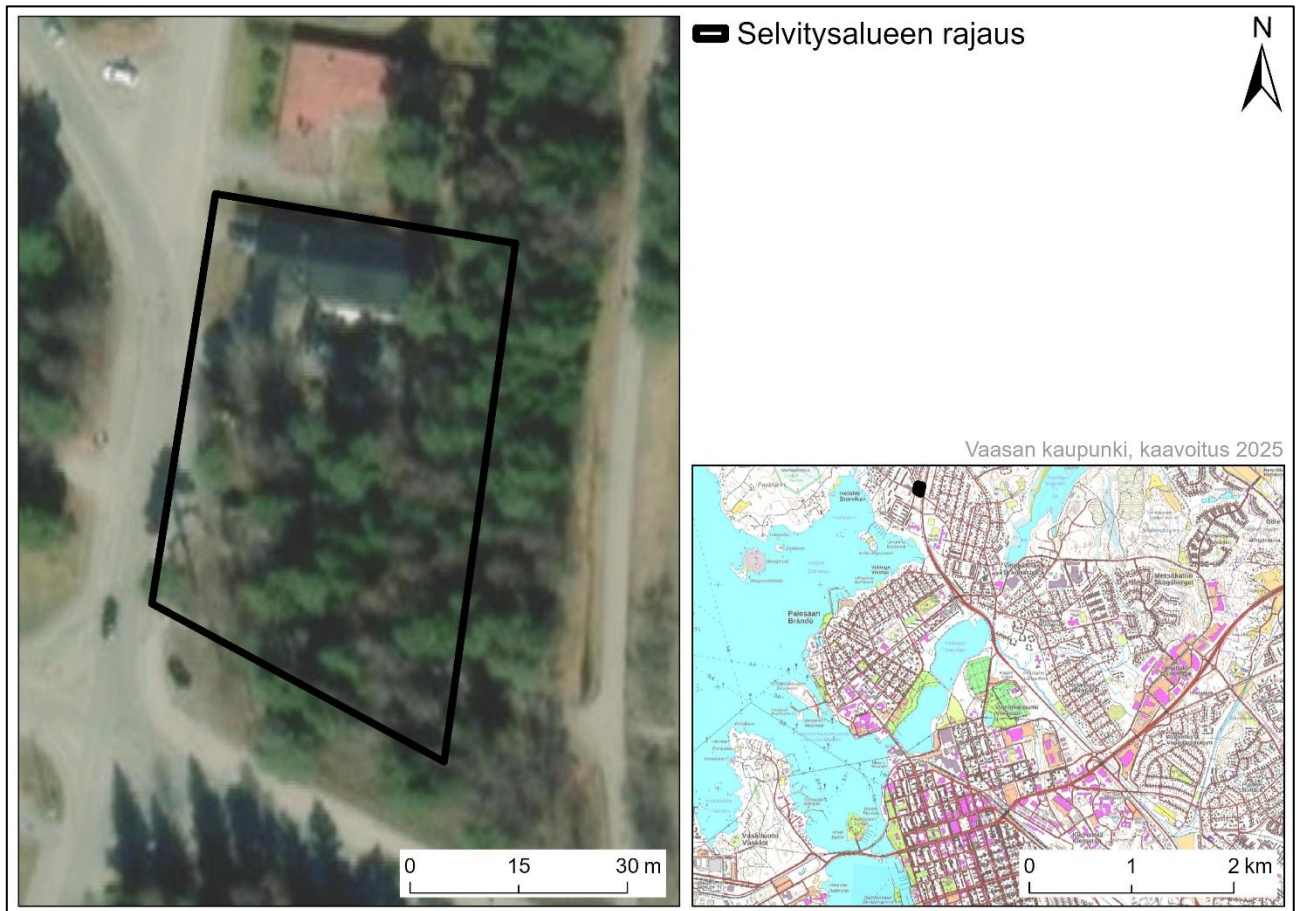
Pienialaisen yleis- tai asemakaavan suunnittelu voi koskea esimerkiksi asemakaavamuutosta, uutta asemakaavaa rakennetulle alueelle tai asemakaavan laatimista alueelle, jossa on vain vähän luonnontilaisia alueita. Pienialaisen asemakaavan ollessa kyseessä luontoarvojen selvittämiseen riittää yleensä maastokäynti paikan päällä sekä olemassa olevan tiedon tarkistaminen (Huttunen & Pahtamaa 2002).

Selvitysalueelle tehtiin maastokauden 2025 aikana pesimälinnusto-, liito-orava- ja lepakkokartoitukset. Tämän raportin on laatinut luontoasiantuntija Mikaela Honkala Vaasan kaupungilta. Maastotöihin on lisäksi osallistunut ympäristöinsinööri Laura Lahti ja meribiologi Alexandra Pihlajamäki.

1. SELVITYSALUE

1.1. Sijainti

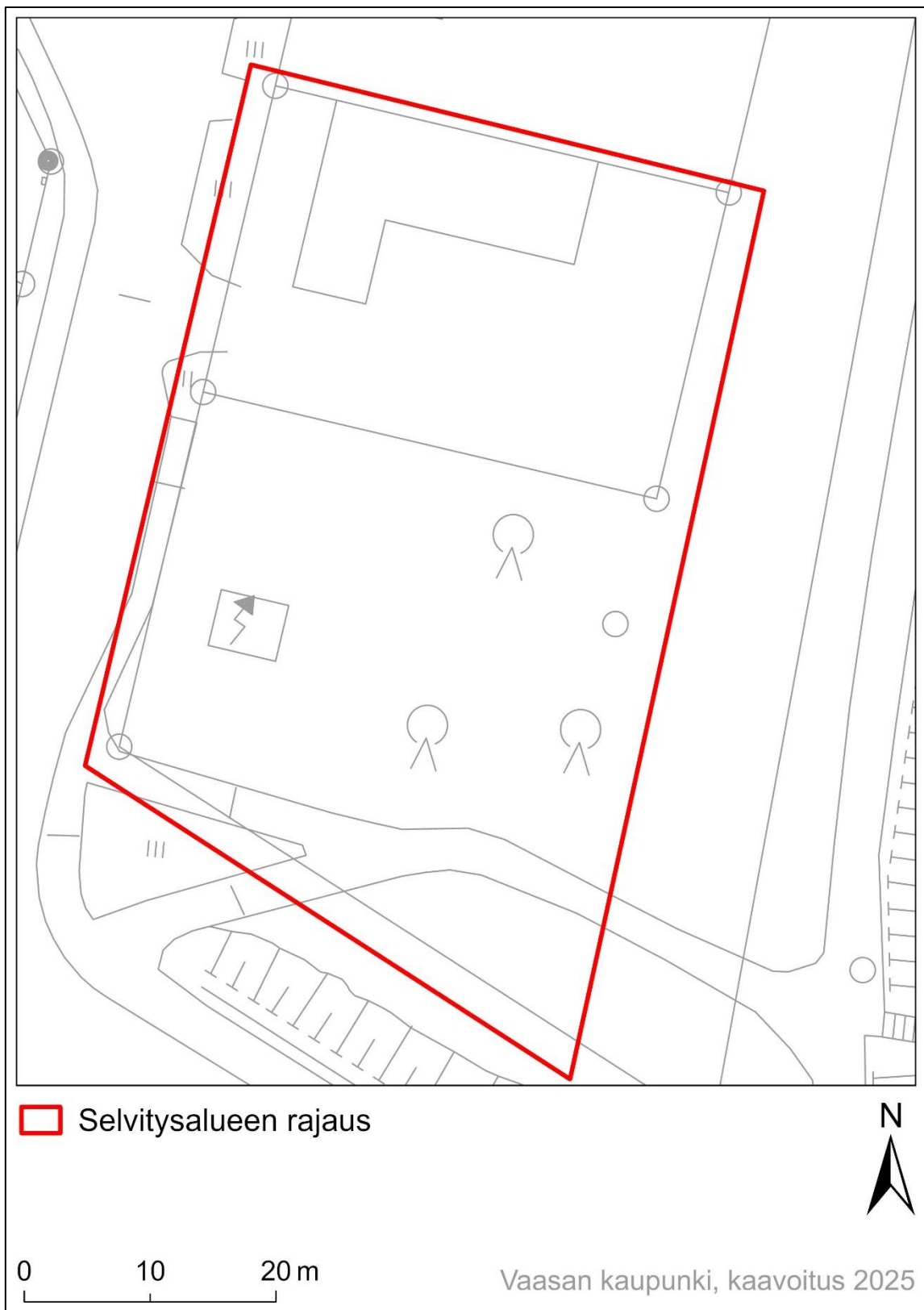
Kaava-alue sijaitsee Isolahdessa noin 3 km keskustasta pohjoiseen. Suunnittelualueeseen kuuluu yksi tontti ja osa sen viereisestä suojaviheralueesta. Alueen pinta-ala on noin 0,3 hehtaaria ja se sijaitsee Isolahdentien ja Alskatintien väliin jäävällä alueella. Selvitysalueen sijainti ja rajausta on esitetty kartoilla 1–4.

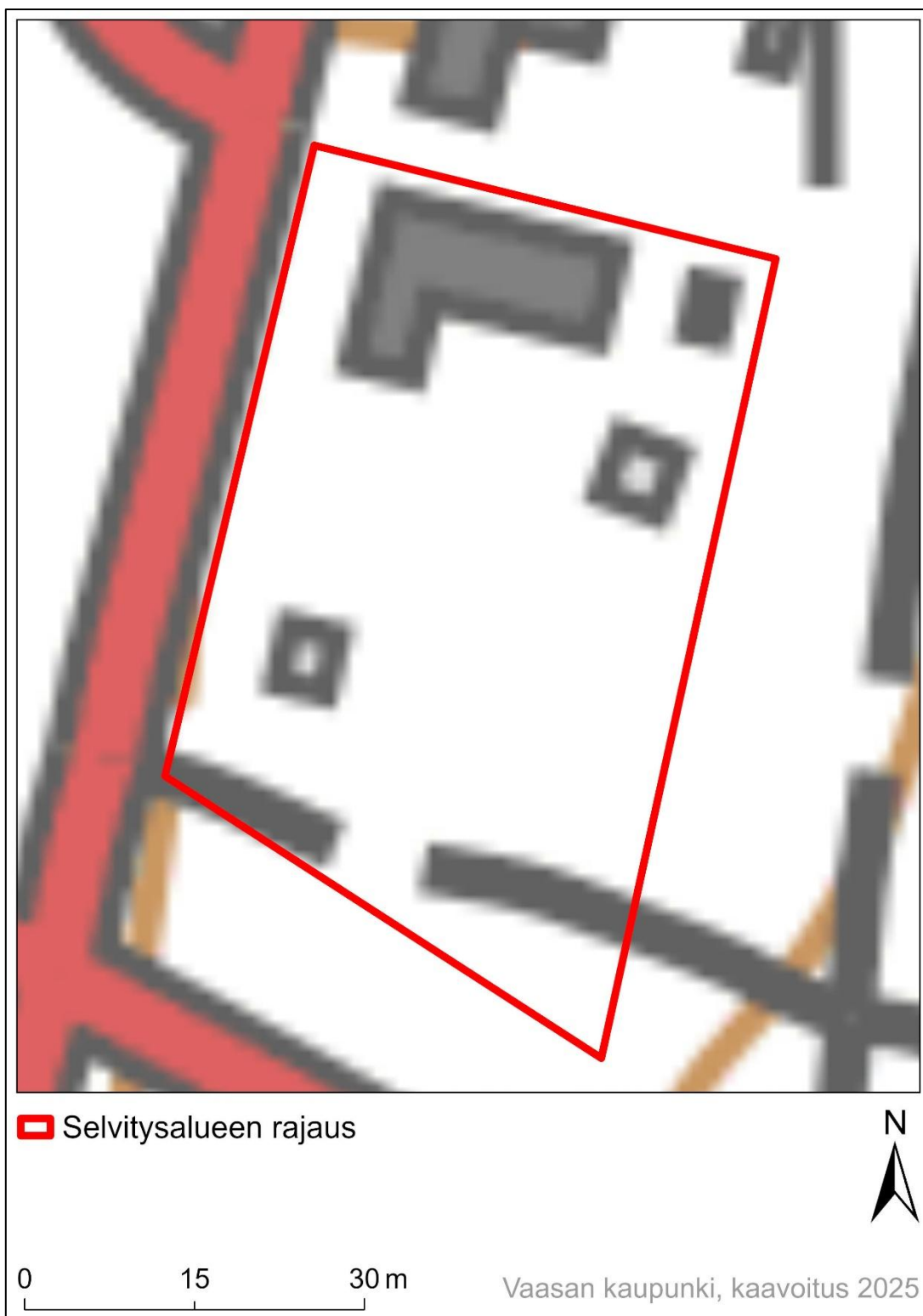
Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Kartta 2. Selvitysalue ilmakuvassa esitettynä.

Kartta 3. Selvitysalue pohjakartalla esitettynä.

Kartta 4. Selvitysalue peruskartalla esitettynä.

1.2. Yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee rakennetulla alueella Minimossenin kierrätysaseman läheisyydessä. Selvitysalue koostuu asuinrakennuksesta piha-alueineen sekä talon etelä- ja länsipuolelle jäävistä suojaviheralueista. Alueen viheralueet ovat kapeita metsäalueita asutuksen ja teiden välissä. Selvitysalueen varttunut sekametsä on osa Alskatintien suuntaisesti kulkevaa ekologista yhteyttä ja toimii muutenkin kulkuyhteytenä ympärillä olevien laajempien metsäalueiden välillä.

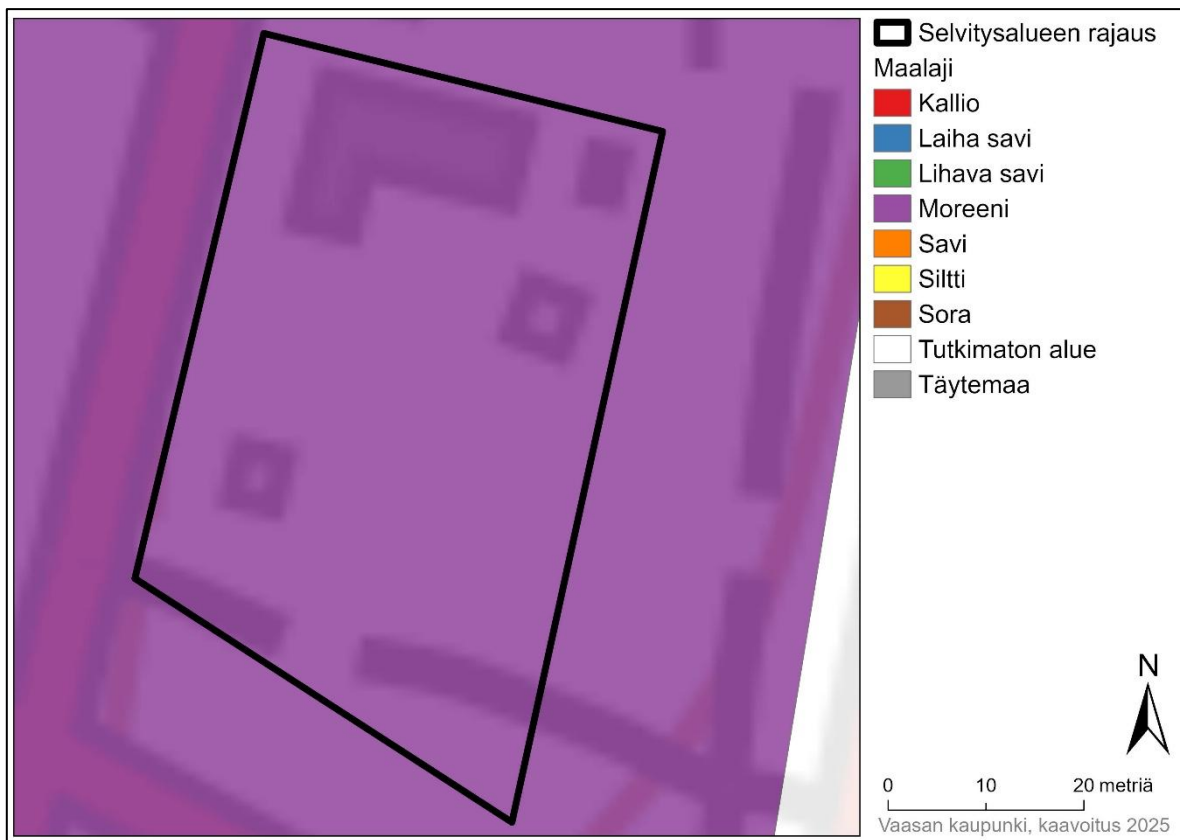

Kuva 1. Näkymä Isolahdentieltä suojaviheralueen suuntaan.

1.3. Maaperä

Vaasan kallioperä on pääasiassa Vaasan graniitiksi kutsuttua harmaata porfyrygraniittia, jolle ovat tyypillistä muodoltaan vaihtelevat, muutaman sentin mittaiset vaalean harmaat maasälpähajareet (Rautio & Ilvessalo 1998).

Selvitysalue sijoittuu Vaasan suurmaisemassa Gerbyn-Västervikin selänteen eteläosaan (Vaasan viheraluejärjestelmä 2030). Suunnittelualan pintamaalaji on moreenia. Selvitysalueen maaperäolosuhteet on kuvattu kartalla 5.

Kartta 5. Selvitysalueen maaperäkartta.

1.4. Valuma-alueet

Selvitysalueen länsireuna on noin 9 metriä ja itäreuna noin 7 metriä merenpinnan yläpuolella. Kiinteistön piha-alue ja suojaviheralue pidättävät osan alueen hulevesistä. Loput hulevedet valuvat Alskatintien varren kuivatusojaan sekä kiinteistön edessä Isolahdentiellä sijaitseviin hulevesiviemäriihin. Laserkeilausaineisto alueen korkeuseroista on esitetty kartalla 6.

Kartta 6. Laserkeilausaineisto alueen korkeuseroista.

2. MAASTOSELVITYS

2.1. Lähtötiedot

Selvitysalueen eteläosa on sisältynyt vuonna 2015 Vaasan kaupungin tekemään Isolahden tiesuunnitelman luontoselvitykseen. Selvityksessä alueelta ei havaittu Suomen luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Suunnittelualueella ei sijainnut Suomen luonnonsuojelulain 78 §:ssä mainittujen eläinlajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, joiden huomioiminen maankäytön suunnittelun yhteydessä vaatisi suojelutoimenpiteitä tai -aluerajauksia.

Vuoden 2025 maastoseelvityksen esitietoina käytettiin seuraavia lähteitä:

- Suomen Lajitietokeskuksen viranomaisportaalin havainnot
- Suomen ympäristökeskuksen avoimet paikkatiedot
- Vaasan kaupungin luontotietokannan havainnot vuosilta 2008–2024

Ympäristöhallinnon ylläpitämän tietokannan mukaan selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse merkittäviä uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien esiintymisalueita (Suomen lajitietokeskus 2025). Lisäksi selvitysalueen läheisyydessä ei ole valtakunnallisia luonnonsuojelualueita tai paikallisia luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia kohteita (Suomen ympäristökeskus 2024). Vaasan kaupungin oman tietokannan perusteella alueen välittömässä läheisyydessä ei ole tunnettuja suojeltujen lajien elinpiirejä.

2.2. Maastokartoitukset 2025

Selvitysalueelle tehtiin yhteensä 7 maastokäyntiä 9.4.-24.7.2025. Maastossa kaikilla yleisillä alueilla sijainneet viheralueet kuljettiin jalkaisin läpi ja havainnot kirjattiin muistiin. Maastokäynnit tehtiin sateettomina ja tuulettomina päivinä, jolloin näkyvyys ja kuuluvuus olivat hyviä.

Maastotyöt ajoitettiin siten, että ajankohta oli paras mahdollinen eri lajiryhmien esiintymisen selvittämiseen (Huttunen & Pahtamaa 2002). Alueen pesimälinnusto inventoitiin kolmella käyntikerralla 20.5.-13.6.2025. Liito-oravakartoitus tehtiin yhdellä käyntikerralla 9.4.2025 ja lepakkokartoitus kolmella käyntikerralla 17.6.-24.7.2025. Selvitysalueelle ei tehty viitasammakkokartoitusta, koska selvitysalueella ei ole viitasammakon elinympäristöksi soveltuvia kosteikoita tai isoja oja. Luontotyyppi- ja kasvillisuusinventoinnin tekemistä alueelle ei nähty tarpeellisenä koska selvitysalueen luontoalueet olivat pienialaisia ja ihmisvaikutuksen piirissä eikä niille kohdistu kaavassa muutoksia.

Maastoinventoinneissa sovellettiin ohjeistuksia, joita on annettu eri eliöryhmien kartoituksiin (Söderman 2003). Lajiryhmien inventoinnissa käytetyt menetelmät on kuvattu tarkemmin tämän raportin osiossa tulokset.

2.3. Epävarmuustekijät

Luontoselvityksiin ja niihin sisältyviin erillisten lajien inventointeihin sisältyvät epävarmuustekijät liittyvät pääosin luonnossa esiintyvään vuotuisen vaihteluun sekä maastoinventointien rajalliseen keston. Inventointitulokset ilmentävät aina hetkellistä luonnon tilaa, joka voi jossain määrin vaihdella vuosittain. Kokonaisuutena tehdyt maasto- ja lajiselvitykset sekä niihin käytetty työmäärä arvioitiin maankäytön suunnittelun kannalta riittäviksi.

3. TULOKSET

3.1. Lepakot

Lepakot ovat olleet rauhoitettuja Suomessa jo vuodesta 1923 lähtien. Nykyinen suojelu perustuu Euroopan unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteeseen IV (a). Suomessa EU:n luontodirektiiviä toteuttaa luonnonsuojelulain 49 §, jonka nojalla luontodirektiivin liitteessä IV (a) määriteltyjen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Suomessa kaikki vakituisesti tavattavat lepakkolajit kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin. Lisäksi lepakot ovat rauhoitettuja luonnonsuojelulain 78 § nojalla, minkä vuoksi niiden tahallinen pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen on kielletty.

Selvitysalueiden lepakkokartoitus tehtiin reittikartoitusmenetelmällä. Tätä menetelmää käytettäessä selvitysalue inventoidaan vähintään kolme kertaa maastokauden aikana etukäteen suunnitellun reitin mukaan. Reitin tulee kattaa mahdollisimman tarkasti lepakoiden käyttämät alueet kuten metsät, puistot ja rakennetut alueet. Lisäksi reitin tulee kulkea alueen eri biotooppien halki lukuun ottamatta laajoja pelto- ja hakkuualueita sekä taimikoita. Reitti suunnitellaan kulkemaan esimerkiksi polkuja pitkin, jolloin kartoituksen toistettavuus on helpompaa jatkossa. Lepakkokartoitusreitti on havainnollistettu kartalla 7. (Hagner–Wahlsten 2007.)

Lepakkokartoituksen maastotyöt tehtiin kolmena iltana 17.6., 1.7. ja 24.7.2025. Kartoitusiltoina sääolot olivat ohjeistuksen mukaiset. Kartoitusohjeistuksen mukaan inventointi tulee tehdä vähintään +5 celsiusasteen lämpötilassa, jotta lepakoiden ravintoeläimet eli lentävät hyönteiset olisivat ilmassa. Sateisessa, tuulisessa ja viileässä säässä lepakot eivät ole aktiivisia. (Hagner-Wahlsten 2007, Sierla ym. 2004.) Kartoituksissa havaittiin vain yksi ohilentävä pohjanlepakko 1.7. tehdyllä maastokäynnillä. Havainto tehtiin varsinaisen kartoitusalueen ulkopuolelta. Havaintomäärä on tavanomainen Vaasassa, missä yksittäiset rakennetuilla alueilla saalistavat pohjanlepakot ovat kohtalaisen yleisiä. Lepakkohavaintopaikat on esitetty kartalla 8.

Kartta 7. Lepakkokartoitusreitti.

Kartta 8. Lepakkohavaintopaikat.

3.2 Liito-orava

Suomen luonnonsuojelulain 78 § toteuttaa Euroopan Unionin luontodirektiivin listan IV (a) kuuluvien lajien suojelua. Lain mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittujen eläinlajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Liito-orava (*Pteromys volans*) kuuluu Euroopan Unionin luontodirektiivin listaan IV (a). Kategorian lajit ovat tiukan suojelun piirissä. Tämän vuoksi liito-oravan esiintymisalueet tulee selvittää maankäytön suunnittelun yhteydessä. (Ympäristöministeriö 2017.)

Liito-oravakartoitus tehtiin jälkijätöksiin perustuvalla menetelmällä, joka on yleisesti käytössä selvittäessä lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (Sierla, Lammi, Mannila & Nironen 2004). Selvitysalueen kaikki habitaatiltaan liito-oravalle soveltuvat alueet tutkittiin systemaattisesti maastokäynnillä 9.4.2025.

Liito-oravareviirien inventoinnissa tarkastetaan lajille sopivilla elinpiireillä sijaitsevat kolopuut sekä vanhat oravanpesät. Jälkijätöksiä etsitään lisäksi suojapuina toimivien vanhojen kuusien alta sekä ravintoalueilta lehtipuuvaltaisista metsänosista.

Kevään maastokartoituksessa selvitysalueelta ei löytynyt liito-oravalle erityisen hyvin sopivaa elinympäristöä eikä merkkejä lajin elinpiireistä alueella. Alueen sekapuustoisessa metsässä on jonkin verran suojapuiksi sopivia varttuneita kuusia mutta ruokapuiksi sopivia lehtipuita on melko vähän. Metsän reunalta löydettiin yksi kolohaapa, joka ei ole kuitenkaan liito-oravan pesäpuuksi se kaikista sopivin matalalla sijaitsevan kolon sekä puun avoimen sijainnin vuoksi. Selvitysalueen toimiminen osana liito-oravan kulkuyhteyksiä on mahdollista mutta siihen viittavia papanalöydöksiä ei tehty.

3.3 Pesimälinnusto

Pesimälinnusto selvitettiin atlasmenetelmällä, jonka tuloksena saatiin alueella havaituista lintulajeista pesimisvarmuusindeksit (Väisänen, Lammi & Koskimies 1998). Pesimisvarmuusindeksit on luokiteltu seuraavasti:

1. *Havaittu pesimäaikana, ei todennäköisesti pesi alueella*
2. *Mahdollinen pesintä (havaittu yksittäinen lintu tai lintupari kerran sopivassa pesimäympäristössä)*
3. *Todennäköinen pesintä (pysyvä reviiri, lintu rakentamassa pesää, varoittelemassa, hyökkäilemässä, näyttilemässä siipirikkoa)*
4. *Varma pesintä (nähty pesä, havaittu linnun menevän pesään tai lähtevän pesästä, nähty juuri lentokykyiset poikaset tai untuvikot, emo kantamassa ruokaa, hautova emo, poikasten ääntelyä pesässä)*

Selvitysalueelta pyrittiin löytämään erityisesti EU:n lintudirektiivin liitteen I lintulajit (79/409/ETY), sekä Suomen uhanalaisuusluokituksen lintulajit (Hyvärinen, Juslén, Kemppainen, Uddström & Liukko 2019). Linnustokartoituksen maastotyöt teki luontoasiantuntija Mikaela Honkala Vaasan kaupungin kaavoituksesta.

Linnustokartoitukset tehtiin kolmella käyntikerralla aamun aikaisina tunteina ja selkeällä säällä 20.5., 28.5. sekä 13.6.2025. Selvitysalueen pesimälinnuston lajimäärä jäi melko vähäiseksi johtuen alueen elinympäristöjen laadusta ja pienestä pinta-alasta. Havaittujen lajien kokonaismäärä selvitysalueen tuntumassa oli 14. Havaituista lajeista 4 arvioitiin alueella pesiviksi (pesimisvarmuusindeksi 3–4) ja 6 alueella mahdollisesti pesiviksi (pesimisvarmuusindeksi 2). Lisäksi selvityksen aikana havaittiin harakka, västäräkki, naurulokki ja kalalokki, mutta näiden lajien pesimistä suunnittelualueella pidettiin epätodennäköisenä.

Alueen pesimälinnustoon ei kuulunut EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) liitteen I lajeja. Suomen lintulajien uhanalaisuusarviointin lintulajeista erittäin uhanalaiseksi (EN) määritelty viherpeippo arvioitiin selvitysalueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi (Hyvärinen ym. 2019.) Huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat on esitetty kartalla 9.

Kartta 9. Huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN

Selvitysalueelle tehtiin luontokartoitus maastokauden 2025 aikana. Luontokartoituksen taustalla on alueidenkäyttölaki, jonka 9 § velvoittaa tekemään riittävät selvitykset ennen maankäytön suunnittelua. Alueidenkäyttölain lisäksi EU:n luontodirektiivi (92/43/ETY), lintudirektiivi (79/409/ETY) sekä luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilaki ohjaavat luontoselvityksen laadintaa.

Maastokartoituksen perusteella voidaan esittää seuraavat huomiot alueen luonnonoloista:

- Alueen luontokartoituksessa ei löydetty luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilailla suojeltuja luontotyyppisiä tai muita erityisen tärkeitä elinympäristöjä.
- Selvitysalueelta ei löytynyt liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Maankäytön muutoksilla ei arvioida olevan haitallista vaikutusta mahdollisille liito-oravan kulkureiteille.
- Lepakkokartoituksissa havaittiin yksi ohilentävä pohjanlepakko. Kartoituksen tulosten perusteella arvioidaan, että alueella ei ole lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja eikä lepakoille tärkeitä yli kymmenen yksilön ruokailualueita.
- Pesimälinnustokartoituksessa alueelta havaittujen lajien kokonaismäärä selvitysalueen tuntu-massa oli 14. Havaituista lajeista 4 arvioitiin alueella pesiviksi ja 6 alueella mahdollisesti pesiviksi. Alueen pesimälinnustoon ei kuulunut EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) liitteen I lajeja. Suomen lintulajien uhanalaisuusarvioinnin lintulajeista erittäin uhanalaiseksi (EN) määritelty viherpeippo arvioitiin selvitysalueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi. Suunnitellulla kaavamuutoksella ei arvioida olevan vaikutusta alueen pesimälinnustoon.
- Maastoinventointien perusteella arvioitiin, että selvitysalueella ei esiinny muita Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV (a) nisäkäs- ja matelijalajeja eikä sammakkoeläimiä (viitasammakko).

Luontokartoitus laadittiin asemakaavoituksen pohjatiedoksi vuonna 2025. Luontokartoituksen tietoja voidaan jatkossa hyödyntää asemakaavan suunnittelussa sekä mahdollisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa.

5. LÄHTEET

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002. Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste. Oulu 2004.

Hagner–Wahlsten, N. 2007. Lepakot ja maankäytön suunnittelu. Koulutustilaisuus Vaasassa 8.5.2007.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus–Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742. Ympäristöministeriö. Helsinki 2004.

Vaasan kaupunki. 2015. Vaasan Isolahden tiesuunnitelma-alueen luontoselvitys 2015. Vaasan kaupunki, kaavoitus 2015.

Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehtikainen, Aleksi 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <<http://atlas3.lintuatlas.fi>> (viitattu [8.3.2021]) ISBN 978-952-10-6918-5.

Väisänen, R. A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998. Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Helsinki. 567 s.